

21 / BERNARTICE NAD ODROU: Neznámý krajanek namaloval v posledním desetiletí 19. stol. bernartickým ochotníkům oponu.

INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Martin Kalina. Rkp. 1998. kART.

RÝGROVÁ, Zina: Amatérské divadlo jako specifická kulturní aktivita ve volném čase. Se zvláštním zaměřením na okres Trutnov. Diplomová práce. Praha, FF UK, katedra teorie a řízení kultury 1989. 141 s. kART. SOKA Trutnov: Spolkový katastr ONV Trutnov 1946-1950.

V 70. letech 20. stol. DLS Sluníčko při ZDŠ, ved. a r. uč. V. Štindl. Účast na KPR - 1974 Klubíčko pohádek, 1975 Dvě pohádky podle Gernětové, 1976 Televize Sluníčko, pásmo scének a písniček.

INFORMACE pro MČAD Jan Merta. Rkp. 2001. kART.

BERNARTICE NAD ODROU, o. Nový Jičín

1899 studenti začali hrát divadlo na provizorním jevišti v 7x7 m velkém šenku hospody čp. 26. Od 1909 vesnická mládež. Z té doby malovaná plátěná opona. Od 1919 hrály Sokol, 1920 Orel, NJ, SDH. 1933 U Klosů stálé jeviště. Repertoár vesměs poplatný době. 1938 anexi k Německu činnost skončila. 1945 obnovena. DS Orla 1946 Požehnaná povodeň, Krásné milování, vlastní jeviště. 1948 zal. Lidová scéna OB, sem většina ochotníků ze zrušených spolků. Plné finanční zajištění, modernizace jeviště, náročnější repertoár, Tyl, Jirásek, Zeyer, Svoboda, Klicpera, Čechov, Preissová aj. Do 1965 18 her ve 107 reprízách. Spolupráce s profesionálním Beskydským divadlem v Novém Jičíně do jeho zrušení 1963. 1965-1973 Bernartické divadelní jaro soutěží okresů Opava a Nový Jičín. 1974-1977 generální přestavba KD, útlum činnosti. 1980 po smrti dlouholetého r. K. Klose ved. I. Prašivka. Opět okr. přehlídky, obnovování místních lidových tradic, např. pochovávaní basy. Příležitostná školní představení změnena na Dkr PO, úspěchy v okr. soutěži Kouzelný klobouček, ved. J. Staňková. 1986 poslední div. festival. Ochotníci hostovali v profesionálních divadlech v Ostravě, Olomouci, Zlíně aj. Některé inscenace převzala ČST Ostrava. 1899-1990 159 her. 1990 poslední představení Podskalák, DDS Princezna Rozmařilka. 1999 činný OS Lidová scéna.

INFORMACE pro MČAD zprac. kronikář obce. Rkp. 1999. kART; Místopis okresu zprac. St. Macek. Rkp. 1998-2000. kART. Zprávy Orla 1946.

BISKUP, Leopold: Nad kronikou bernartických ochotníků. In: Bernartice nad Odrou. 1997. Stať z r. 1990. Kopie. 8 s. + soupis uvedených her 1890-1990, s. 259-267. kART. SOA Nový Jičín.

BERNOV, m. č. města NEJDEK, o. Karlovy Vary

DS OB obnovil činnost 1947 jako DS František Smolík. Pak třináctiletá pauza, aktivní opět po 1960 Pohledte, pokušení (Dietl), Hrátky s čertem (Drda), Selská láska (Stehlík).

INFORMACE pro MČAD: Místopis okresu zprac. Vlastimil Ondráček. Rkp. 1998. kART.

OD 1961, č. 4, s. 94.

kART: Dok. KPS-D Plzeň.

BEROUN, viz též ZDEJCINA, o. Beroun

1827 na náměstí v čp. 47 regenschori Ant. Skružný 4 představení ve prospěch hudební školy: Vděčný syn (Engel-V. Thám). Národně buditelské divadlo podporoval děkan J. A. Seydl. 1833 nový pokus J. E. Nechanického a J. Hudce: Krakeři (Wolf-Kotzebue), vlastní překlad ochotníků, později Štěpánek, Tyl, Schiller, Bäuerle, Cosmara, Šedivý. Hráli v čp. 78, poté ve staré škole piaristů až 16 her ročně. J. P. Přibík uváděl obvyklý repertoár. Hru pro zdejší ochotníky napsal i K. J. Erben. 1833-1842 také německy, pravidelná činnost od 1865. 1836-1868 Na Plzeňce, U českého dvora, U zeleného stromu. 1869 i opereta. 1868 namaloval pro ochotníky oponu malíř Hugo Ullik (1838-1881, v městě vyrostl). 1870 zal. SDO. Až 6x ročně hráli Na Plzeňce a U Novotných. 1888-1907 ředitelem E. Hojka. Obrozenský repertoár, realistické drama a veselohry. Na Národopisné výstavě bronzová medaile za expozici. 1898 hráli 6x U Litavy, 1899 opět Na Plzeňce. Jh. J. Mošna. Při uvádění zpěvoher vypomáhal spolek Slavoš. 1892 (1885?) zal. DrO Mezinárodního dělnického vzdělávacího spolku. 1895 zal. SDO J. K. Tyl v Závodí. V 90. letech Dkr Dělnického vzdělávacího spolku pro Beroun, hráli U Horáků, potom v DD Litava, do 1903. 1898 zal. SDO Želenský. V tu dobu ODi i Klub mladé generace Rozkvět v Zavadilce, Klub mladé generace Havlíček, ČOS Mošna a studentské soubory. 1900 zal. Dramatický vzdělávací odbor národního dělnictva. 1909 schváleny stanovy jeho následníka, SDO Želenský. Členem např. Zd. Veverka, hostující tehdy v ND. 1906 pro potřeby ochotníků radou berounského pivovaru zakoupen hotel U tří korun, v něm zřízeno stálé jeviště. SDO

22 / Město Beroun na divadelní oponě H. Ullika, 1865.

zah. Lucernou. Od 1907 SDO vedl E. Mejstřík. 1914-1918 činnost ochabla. 1918 oslava 50. let ND a 90 let činnosti SDO, výstava na radnici, společenské akce, Naši furianti, Berounské koláče, Noc na Karlštejně a Přítmi (Kvapil), přednáška České jeviště před padesáti lety.

P. T. obecnstvu:

Zvolivše pro vánoční dobu nádhernou poetickou hru miláčka národa, všem drahé Aloise Jirásky, na jejíž vypravení nešetřeno nákladů, měli jsme na mysli umožniti návštěvu nejširšímu obecnstvu. Z toho důvodu hráno bude po oba svátky vánoční, aniž by ceny byly zvýšeny. Hra líčí tvrdý útlak českého lidu v dobách roboty, jeho pevnou páteř a obestřena jest jemným pohádkovým koloritem. Doufáme, že bude vřele přijata.

Z plakátu na představení Lucerny 25. a 26. prosince 1918. Muzeum Českého krasu.

Po 1918 vznik DrO dělnických organizací při Sociálně demokratické straně, po 1921 při KSČ DO FDTJ (člen SDDOČ), nenáročné veselohry, ale i současná tvorba (Šalda, Dvořák, Klíma, Včelička, V+W, pohádky pro děti). Od 1924 Městský osvětový odbor náročně inscenace (Ibsen, Langer, Šrámek, Dyk), podobně i Podbrdská kulturní pospolitost. 1929 vnik Lidového divadla Na Plzeňce, náročnější inscenace a pohádky, později hry se zpěvy